2024/1836

3.7.2024

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2024/1836

z 25. júna 2024,

ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov ([1]), a najmä na jej článok 4 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dňa 4. marca 2022 Rada v súlade s článkom 5 smernice 2001/55/ES prijala vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2022/382 ([2]), ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana.

(2) V súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2001/55/ES sa dočasná ochrana najprv uplatňovala na počiatočné obdobie jedného roka, a to do 4. marca 2023, a potom sa automaticky predĺžila o ďalší rok do 4. marca 2024.

(3) Rada 19. októbra 2023 v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice prijala vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2023/2409 ([3]), ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382do 4. marca 2025.

(4) V súvislosti s aktiváciou smernice 2001/55/ES 4. marca 2022 sa členské štáty jednomyseľne dohodli, že nebudú uplatňovať článok 11 smernice 2001/55/ES vo vzťahu k osobám požívajúcim dočasnú ochranu v danom členskom štáte v súlade s vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382, ktoré sa bez povolenia presunú do iného členského štátu, pokiaľ sa členské štáty dvojstranne nedohodnú inak.

(5) Vzhľadom na to, že osoba môže v danom čase požívať práva spojené s dočasnou ochranou len v jednom členskom štáte, osoby požívajúce dočasnú ochranu, ktoré sa presťahujú do iného členského štátu, by nemali využívať sociálnu pomoc v dvoch členských štátoch súčasne.

(6) V Únii sa v súčasnosti poskytuje dočasná ochrana približne 4,19 milióna vysídlených osôb z Ukrajiny. Celkový počet registrácií osôb požívajúcich dočasnú ochranu zostal stabilný na úrovni približne 4,19 milióna s mierne stúpajúcim trendom, pričom len málo osôb ohlásilo svoj trvalý návrat na Ukrajinu. Situácia na Ukrajine neumožňuje návrat vysídlených osôb na Ukrajinu za bezpečných a stabilných podmienok. Medzinárodná organizácia pre migráciu odhaduje, že v marci 2024 je v rámci Ukrajiny vnútorne vysídlených 3,6 milióna ľudí. Osemdesiat percent všetkých vnútorne vysídlených osôb uviedlo, že boli vysídlené jeden rok alebo dlhšie. Úrad OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí odhaduje, že v roku 2024 bude na Ukrajine potrebovať naliehavú humanitárnu pomoc viac ako 14,6 milióna ľudí.

(7) Okrem toho nemožno vylúčiť ďalšie príchody veľkého počtu osôb z dôvodu zložitých humanitárnych podmienok, ešte väčšej nestability a neistoty situácie na Ukrajine v dôsledku útočnej vojny Ruska vrátane zintenzívnenia opakovaných leteckých útokov na civilné obyvateľstvo v celej krajine. Riziko eskalácie pretrváva. Zároveň pretrváva riziko, ktoré by mohlo ohroziť efektívne fungovanie vnútroštátnych azylových systémov; ak by v blízkom čase zanikla dočasná ochrana, všetky osoby, ktoré ju požívajú, by naraz požiadali o medzinárodnú ochranu.

([1]) Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.
([2]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/382 zo 4. marca 2022, ktorým sa konštatuje skutočnosť, že došlo k hromadnému prílevu vysídlených osôb z Ukrajiny v zmysle článku 5 smernice 2001/55/ES, a zavádza sa dočasná ochrana (Ú. v. EÚ L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).
([3]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2023/2409 z 19. októbra 2023, ktorým sa predlžuje dočasná ochrana zavedená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2022/382 (Ú. v. EÚ L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

(8) Vzhľadom na to, že vysoký počet vysídlených osôb požívajúcich dočasnú ochranu v Únii sa pravdepodobne nezníži, kým bude vojna proti Ukrajine pokračovať, predĺženie dočasnej ochrany je potrebné na riešenie situácie osôb, ktoré v súčasnosti požívajú dočasnú ochranu v Únii alebo budú takúto ochranu potrebovať od 5. marca 2025. Dočasnou ochranou sa zabezpečuje okamžitá ochrana a prístup k harmonizovanému súboru práv a zároveň sa ním v situácii hromadného prílevu do Únie obmedzujú formality na minimum. Predĺženie dočasnej ochrany takisto pomôže zabezpečiť, aby azylové systémy členských štátov neboli preťažené v dôsledku výrazného zvýšenia počtu žiadostí o medzinárodnú ochranu, ktoré by mohli podať osoby požívajúce dočasnú ochranu do 4. marca 2025, ak by sa dočasná ochrana dovtedy skončila, alebo osoby utekajúce pred vojnou na Ukrajine, ktoré prišli do Únie po uvedenom dátume a k 4. marcu 2026 alebo pred týmto dátumom.

(9) Keďže dôvody dočasnej ochrany pretrvávajú, dočasná ochrana vzťahujúca sa na kategórie vysídlených osôb uvedené vo vykonávacom rozhodnutí (EÚ) 2022/382 by sa mala predĺžiť do 4. marca 2026.

(10) V tomto rozhodnutí sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie.

(11) Írsko je viazané smernicou 2001/55/ES, a preto sa zúčastňuje na prijímaní tohto vykonávacieho rozhodnutia.

(12) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto vykonávacieho rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Dočasná ochrana poskytovaná osobám vysídleným z Ukrajiny uvedená v článku 2 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2022/382 a predĺžená vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2023/2409 sa predlžuje o ďalšie obdobie jedného roka do 4. marca 2026.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Luxemburgu 25. júna 2024

Za Radu

predsedníčka

H. LAHBIB